

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová az előfizetések, hirdetések intézendők.

Felelős szerkesztő: **id. SZILBER JÁNOS.**

Társszerkesztő: **RÁSONYI PAPP MIKLÓS.**

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona. Negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket jutányos árákér vesz fel a kiadóhivatal.

Halottak napján.

A borongó emlékezés e szomorú napján megelevenül a különben csendes temető kert. Bus emberek csüggedt léptekkel és könnyes szemekkel járnak-kelnek a néma hantok, nesztelen sirok között.

E nap kizárólag a halottaké, kik ott aluszszák örök álmaikat a rögök, göröngyök alatt; e nap a holtaké, kik drágák és szentek előttünk. Elzarándokolunk hozzájuk, felkeressük őket sívár birodalmukban s lerójuk kegyeletünknek igaz, szívből fakadó adóját irántuk.

Oh, mily jólesik ott térdepelnünk halottaink sirnyoszolyái mellett, szabad folyást engedve érzelmeinknek, mily felemelő érzés öszinte könnyeket ontani azokért, kik voltak valaha, ugyanint mi vagyunk, kiket talán megbántottunk, megvádoltunk, kiknek fájdalmat, keserűséget szereztünk. Most vezeklünk, most bocsánatukért esdünk és lelkünk megkönnyebbülést érez, midőn áhitatos fohászuk röppen az Urhoz enyhülésért, malasztért.

Mily beláthatatlanul nagy választófal áll az örök pihenők zajtalan birodalma és az élők lármás világa között.

A halottak nyugalmas országa, a néma temető a hamisítatlan egyenlőség, a valódi demokrácia végtelen birodalma. Az egyedüli hely, hol elenyész, megsemmisül megannyi baj, bánat és szomorúság, hol az emberi gyengeségek, kicsinyességek és gyarlóságok a semmiségbe vesznek, hol gyűlölködés, kufarkodás, irigység és álszenteskedés ösmeretlen fogalmak.

Be más az élők zajos, zene-bonás világa! Künn az élet forgatagában mily kapzsiak, hálátlanok és önzők az emberek. Hogy dulakodnak, torzsalkodnak egymással, hogy tusakodnak háboruskodnak egy falat kenyérért, mint teperi, gyüri le az erősebb, a markosabb a gyengébbet, a gyámoltalant, minő vad orgiákat ül a rágalom, a piszkolódás, az ármánykodás és áskálódás. És a testvérharc folyik szüntelenül, megállapodás nélkül és az élők soha se nyugodnak, soha se pihennek, nem telnek be semmivel, minden kevés nekik, azt a többit szomjuzzák, a mivel az a másik esetleg bír. És dul az ádáz küzdelem életre-halálra, illetve a halálra. Ez kicsavarja a nemtelen fegyvert az ember kezéből és megállítja utjában.

Az örök pihenők egyszerű biro-

dalmában láthatjuk, érezhetjük, hogy minő kicsiny az ember és minő nagy az Isten. Csupa fájó, tépő, bus gondolat forr az agyban, merő, bánatos, facsaró, marcangoló érzés dul a szíven. Szüntelenül előttünk lebeg sor-sunk vigasztalan jövője, a nagy vég, hol meg kell állanunk... Érezzük végig borzongani testünkön, lelkünkön az elmulás leheletét, suhogó szelét és egyre gondolunk az elmulásra, életünk méla akkordjára, a halálra...

Bár a boldogságból, örömből nem is egyformán jut ki részünk, a fájdalom, a bánat összehoz, együvé kapcsol bennünket. A buban, gyászban nincs különbség közöttünk, legyünk bár földhöz ragadt koldusok vagy fényes paloták hatalmas urai. A halál nem ismer rangot, polcot, osztályt és fokozatot. Egyképen bánik velünk, irgalmatlanul, kérlelhetetlenül.

Szeretteink hantjai mellett tanuljunk Istent félni és embert becsülni. Az urba vetett szilárd hit és bizalom, a felebarátok iránti nagy szeretet edzi a szívünket, acélozza a lelkünket. Legyen vége a testvérharcnak és kenyéririgységnek. A határt nem ismerő egoizmus helyébe az irgalom és könyörületesség, a szánalom és humaniz-

A TISZAVIDÉK EREDETI TÁRCZAJA.

A vég.

I.

Sárga földtől az égboltig:
Minden részeire bomlik.

Minden, minden porrá válik:
A koldustól a királyik.

Még oly kicsi, még olyan nagy:
Hamuvá lesz, földdé korhad.

Föld kebele, tenger gyomra —
Semmi attól meg nem óvja!

Semmi, senki... Bármik voltunk:
Közös a sir... Egy a sorsunk.

II.

Nem ismerik itt a tréfát,
Bibor avagy rongyban sétált.

Napjait bú, fényben élte:
Bus enyészet, gyász a vége.

Nincs kivétel, nincs alóia —
A természet parancsolja!

III.

Bármilyen rut az, vagy szép ez:
Minden, minden semmivé lesz.

Uj alakot más szint öltve:
Visszakerülünk a földre.

Se nem hallunk, se nem látunk:
Anyagcsere — tulvilágunk.

Mind, a hány volt; mind a hány van,
Feltámadunk a parányban.

Sziv és észszel — soha többé: —
A parány él csak örökké!...

Porse Vilmos,

Magyar regény.

Ki ismeri a magyar regényt, a magyar alkotó szellemnek ezt az egyik legnagyobb szerű termékét? Mivelt magyar emberek, a kik elvégeztek minden iskolákat, irodalmi férfiak, a kiknek hivatásuk az írott munkák megismerése és megismertetése, vajjon melyikük merné mondani, hegy ismeri egészében és érti teljesen azt a hatalmas könyvsorozatot, a mely a magyar regényirodalom termékeiből kerekedik öszsze? Nyiltan megvallhatjuk, ha szégyenkezéssel is, hogy a magyar regényirodalmat valójában sem az irodalom szűkebb molyteje, sem a művelt nagyközönség nem ismeri. Olvastak és olvasnak egy-egy regényíró, egy-egy regényírónak egy-egy művét, de az egész magyar remekirodalomról, arról, a mely megindult a XVIII. század végén s fejlődött, egy század múltán már versenyre kelt az európai regényirodalmakkal, a jelentős litteraturáról nincs képe a magyar művelt világnak.

Olvassák báró Jósika Miklóst, egyre gyérebber, báró Eötvös Józsefet eléggé, Jókai Mórt sokat, báró Kemény Zsigmondot egyáltalán nem, Pálffy Albertet alig emlegetik, Pulszky Ferenczről, mint regényíróról

nem tudnak, Fáy Adrást, Gaál Józsefet, Kuthy Lajost, Beöthy Lászlót, Toldy Istvánt a mult század elejének és közepének lejeit teljességgel mellőzik. nem olvassák Tolnai Lajost, ezt az erős vénájú leg egyénibb magyar regényíró, Iványi Odónt, a kilencvenes években feltűnt és korán elhunyt erőteljes elbeszélő tehetséget és teljesen elfeledték Verseyhy Ferenczet, a XIX. század első éveinek e színmagyar felfogású és irányú íróját regényével: „A természetes ember -rel együtt. Egy-egy kiemelkedő nagy alak elnyomja a többi jelest, deleként magához vonva minden figyelmet és érdeklődést. Mikor pedig a művelt közönség végigolvasta már a lenyűgöző nagyok minden alkotását, akkor a régiek megismerésétől, olvasásától elvonják őt az ujak, a fiatalok, a diszes köntösből könyvpiacra kerülő modern történetek és alakok írói új voltak, könnyebb, újabb, hozzánk közelebb álló, de azért nem mindig tisztább, művészebb és magyarabb nyelvezetükkel is verve a régi írókat.

Aztán meg van ez újabb íróknak még egy előnyük a régienek. Az ő műveik könnyen hozzáférhetők, kaphatók minden könyvkereskedésben, a régiek művei elhanyagoltak, elvesztettek, elpusztultak, alig néhány példányban szerepelnek már s csak még könyvtárban sem kaphatók. Pedig kétségtelen, hogy a magyar regényirodalom nemcsak különleges magyar szempontból jelentős, hanem mind mennyiség, mind minőség dolgában számot tesz a világirodalomban is s egy-egy nagy regényírónk méltán került bele az európai híri regényírók lajstromába. Annál súlyosabb hibánk és mulasztásunk, hogy nemzetünk irodalmi szellemének ez irányú megnyilatkozásait sem eléggé nem ismerjük, sem megismerésének lehetőségéről nem gondoskodunk.

A mulasztás jóvátétele azonban sohasem késő s mindenkor, még elkésve is a nemzeti kulturának tett jelentős szolgálat. Az irodalmi jelenségek nem közönséges mértékével kell tehát méltatnunk azt a vállalkozást, mely félszázados mulasztást út helyre-

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál** ugymint **idült bronchitis, szamarhurut és különösen lábbadozók-**

Sirolin

nál influenza után ajánltaik.

Kellemes szaga és jó ize miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.- kor.-ér kapható. — Figyeljük, hogy minden üveg alantí cözéggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár BASEL (Svájcz.)

mus lépjen. Maradjunk mindenkor a mellett, hogy felebarátunkat tisztelni és szeretni kell, mert a földi életünk nem nyulik a végtelenségbe, a halál mindannyiunkat megállít utunkban.

Eéljük Istent és szeressük embertársainkat, akkor majd megnyugvást találunk az elmúlás szomorú gondolatában s vigaszt lelünk az isteni ígében, hogy: Föltámadunk!

Az 1905. évi községi költségvetés.

Az 1904. évi költségvetés tárgyalásánál, Réti Ferenc községi képviselő csupa népszerűség hajhászásból annyira leszorította a községi kiadások előirányzati összegét, hogy az részleteiben az év elején, az év közepén pedig egészben kimerült s így pót költségvetés útján fedezett összeggel kellett a folyó kiadásokat fedezni.

S bár Réti Ferenc is tudja, hogy nem az a jó gazda, ki semmit sem költ s éhen vesz; hanem az, aki észszerűen költ, mégis bele vitte a képviselő testületet, hogy az előző években is szűkmarkusággal összeállított községi kiadások összegét leszorítsa.

Csak hogy ez az eljárás megbosszulta magát, mert az év közepén már pótköltségvetés útján nyert összeggel kellett a folyó kiadásokat fedezni s egyes alapokat teljesen kiüritettek más községi kiadások fedezésére, minek dacára az előljáróság sokszor kellemetlen helyzetbe jutott, mivel nem állt rendelkezésére a szükségessé vált összeg.

Réti Ferenc pedig önelégülten mosolygott vörös pajusza alól, mert ő mégis csak célt ért nagy gazdasági politikájával, aratott egy szemernyi népszerűséget.

A községi képviselő testület f. hó 19-én tartott gyűlésben az 1905. évi közpénztári költségvetést a következőképp állapította meg és fogadta el:

Bevétel:

- I. rovat 34 K. 04 fill. pénztári maradvánnyal.
- II. „ ingatlanok jövedelme 26395 K. 11 f., (Ezen címnél Réti Ferenc indítványára utasítva lett az előljáróság, hogy a Bodorszigeten levő fűzfák, irtassa ki s helyébe vagy kosárnak való nemes fűzest ültessen vagy a szigetet apróbb részletekben adja haszonbérbe.)
- III. „ Javadalmak jövedelme 9305 K. -- f.

elfeledett, a magyar irodalmi műveltség számára valóságos elvesztett kincsetek tár ujra a modern magyar közönség és a jövedő nemzedékek elé, megalkotván a magyar regényirodalom tárát s egyben történetének monographiáját is. A „Magyar Regényírók“ című új könyvtár ez, a melynek első hatvan kötetes sorozatából most jelent meg az első öt kötet a Franklin-Társulat kiadásában. Ezt a kiadótársulatot, a melynek nevéhez a magyar irodalmi élet annyi jelentős emléke és mozzanata fűződik, Mikszáth Kálmán, a jeles elbeszélő irodalmának vetélytárs nélküli fejedelme, vette rá ennek a nagy irodalmi hézagot kitöltő jelentős vállalatnak megvalósítására. Ő adta hozzá nemcsak a gondolatot és tervezetet, hanem adja hozzá a maga megbecsülhetetlen közreműködését is, szerkesztvén ezt a regénytörténet és irván mindenik kötet elé rövid bevezető tanulmányt az illető kötet írójáról. A minnek nemcsak az a különleges jelentősége, hogy az irodalom egyik nagy elbeszélője, a nagy utóbb méltatja a nagy vagy legalább is érdemes elődököt, hanem az is, hogy e bevezető tanulmányok teljes sorozata egybegyűjtve teljes és élvezetes monographiáját adja a magyar regényirodalomnak, a melynek hiányát irodalmunk annyira érzi, hogy első irodalmi társulatunk, a Kisfaludi-Társaság, pályadíjat is tűzött ki a magyar regényirodalom történetének megírására.

Szóval a „Magyar Regényírók“ című vállalat hivatva van arra s az első kötetekkel együtt kibocsátott előzetes tervezet valóban erre is vall, hogy mindazt a hiányt, a mit fonnebb kifejtettünk, egy csapással pótolja. Megszünteti a régi jeles regényírók nagy hátrányát a modernekkel szemben, hozzáférhetővé teszi az elfelejtett jeles műveket mindenki számára, nagyszabású, egységes gyűjteménybe fog-

IV. „ Cselekvő tőkék kamatai 1677 „ 69 „	
V. „ Ingóságok eladási árából 100 „ — „	
VI. „ Közigazgatási illeték 9492 „ 80 „	
Rendes bevételek 47004 „ 64 „	
VII. „ Ingatlanok eladási árából semmi.	
VIII. „ Kedvező követelésekből 18710 „ 80 „	
IX. „ Előre nem láthatókból 2000 „ — „	
Rendkívüli bevételek 20710 „ 80 „	
X. „ A futó bevétel . . . 5040 „ — „	

Kiadás:

I. rovat Tisztviselők fizetése 25840 „ — „	
Ezen címnél a tisztviselők által kért lakpénzt a képviselő testület elutasította.)	
II. „ Szolgazsemélyzet bére és mellékjáruléka 18442 „ — „	
(Ezen címnél a lovas rendőrök által kért fizetés felemelést a képviselő testület elutasította.)	
III. „ Iroda szerekre 3601 „ 30 „	
IV. „ Fűtés és világítása 2700 „ — „	
V. „ Butorok és eszközökre 300 „ — „	
VI. „ Utazási költségekre . . . 700 „ — „	
VII. „ Előfogatozási költségekre 5497 „ — „	
VIII. „ Épületek fentartására 10828 „ 23 „	
Ezen összegben 600 kor. a toronyóra kijavítására van felvéve.)	
IX. „ Utcák és terek tisztántart. 900 „ — „	
X. „ Gazdasági kiadásokra 5208 „ — „	
XI. „ Vegyes kiadásokra 92181 „ 09 „	
Rendes kiadások 166.251 „ 62 „	
XII. „ Új építkezésekre semmi.	
XIII. „ Kölcsön törlesztés és egyéb rendkívüli kiadásokra 46.411 „ 76 „	
XIV. „ Előre nem láthatókra 5000 „ — „	
Rendkívüli kiadások 51.411 „ — „	
XV. „ A futó kiadások 5040 „ — „	
Bevételek főösszege 72.755 „ 44 „	
Kiadások „ „ 222.903 „ 38 „	
Községi pótdadó útján fedezendő összeg: 149.947 K. 38 f.	

UJDONSÁGOK.

— Halottak napján. A jövő hónap az emlékezés napjával Mindenszentek ünnepével köszönt be kedden. Az őszutó hónap ez első ünnepén a szokásos ünnepi misék tartatnak főtemplomunkban s szerdán a halottakért nagymise lesz főtemplomunkban, délután pedig a temetőben vecsernye és szentbeszéd lesz. Népes lesz e napon a holtak országára elzarándokolunk oda mindannyian, hogy szeretteink iránti kegyeletünket lerójuk — az emlékezésben.

lalva a régieket és az újakat, az ünnepeltet és a mellőzötteket, megadván Mikszáth Kálmán bevezető tanulmányaiban azt az ösztökélést is, a melyre a mult iránt eltompult jelenkor fiának gyakran szüksége van, hogy visszatérjen a régiekhez, élveze történeteket, tiszta magyar előadásukat, megértse nemzeti irányukat és általános emberi tartalmakat.

Növeli a vállalat értékét, hogy minden egyes regényt egy-egy kiváló magyar művész eredeti képei fognak illusztrálni. Mintegy ezer művészi illusztráció — a legjelesebb magyar művészek alkotásainak tekintélyes képtára — fogja gazdagítani a Magyar Remekírók kötetét.

A most megjelent első öt kötet a következő: báró Kemény Zsigmond: A rajongók (két kötet). R. Hirsch Nelli képeivel; Csiky Gergely: Az Atlasz család. Néogrady Antal képeivel; Vadnay Károly: A kis tündér. Nagy Sándor képeivel és Pálffy Albert: Eszike kisasszony professzora. Márk Lajos képeivel.

A kiadótársulat hagyományaihoz méltó a gyűjtemény kiállítása. Finom famentes papíron, tiszta szép nyomás, egész oldalas művészi hépmellékletek és díszes bekötési tábla. A hatvan kötetes gyűjtemény ára díszes kötésben 300 korona. Félévenként öt kötetes sorozatokban jelenik meg.

Megrendelhető pár koronás csekély havi részletfizetésre bármely könyvkereskedésben.

A 48-as párt értekezlete. A függetlenségi 48-as körben f. hó 30-án értekezlet tartatik, melynek egyedüli tárgya a megyebizottsági tagok választására irányuló intézkedések megtétele.

— Utjavítás. A szentesi irányban haladó műutunkat a járásbírósaági épülettől kiindulva egy kilométer hosszúságban alapos javítás alá vették. Az egész uttestet 20 cm. vastag rétegben kavicssal terítették meg, melyet most gőzhengerrel szépen leegyengetnek. A gőzhengerzés után homokkál fogják az utat megborítani, mely ezután nem egyenes, hanem domboru felületű lesz.

— Református egyház Csogradon. Városunk kevés számú ref. vallású polgársága mozgalmat indított, hogy fiók egyházat alakítsanak, mely a szentesi ref. egyház kormányzata alatt fog állani. A vallásos érzelmetű reformátusok, már meg is hívták e hó 30-ára Futó Zoltán szentesi ref. lelkészt, mely alkalommal, mint a reformáció emlékünnepe, Urvacsoaraosztással egybekötte isteni tisztelet lesz tartva városunkban.

— Uj postaház. Postahivatalunk az elmúlt pénteken már új helyiségében a Csongrád és Vidéke takarékpénztár szép új épületében levő hivatalos helyiségében bonyolította le a postai forgalmat.

— Megindult a hajsza. Dr. Csató Zsigmond főispán a hét folyamán körünkbe időzött. Magas látogatásának egyesek nem tulajdonítanak. semmi fontosságot: mi azonban tudni véljük, hogy a főispán ur látogatása a küszöbön levő megyebizottsági tagok választására való előkészületek megbeszélése érdekében történt. A függetlenségi pártvezéreket sikerült ugyan kiirtani a megyéből, de azért a függetlenségi táborat bajosan sikerül kirekeszteni a megyegyűlésből.

— 3.487.000 köbláb szálfá került a kincstári birtokokon eladásra a napokban, melyből a Keresztény Gőzgazdalm 250.000 köblábat vásárolt. Azért örvendetes ezen vétel, mert magától az államtól lett vásárolva, nem pedig második, harmadik kézből s így az jóval olcsóbban vásároltatott, minek folytán a keresztény társaságnak módjában fog állani, hogy vevő közönségének olcsó árban bocsáthatja rendelkezésére az építéshez szükséges faanyagokat. Az óriási famennyiséget a részvénytársaság 140.000 koronáért vásárolta s 14.000 korona ovadékot már előre le kellett fizetnie.

— Árm. társ. közgyűlés. A csongrád-sövényházi ármentesítő társulat f. hó 24-én d. e. 9 órai kezdettel tartotta meg évi rendes közgyűlését a község háza tanácstermében. A közgyűlésen gróf Degenfeld Lajos társulati elnök elnököt s az teljes nyugodtsággal folyt le. A számvizsgáló bizottság 1903. évi számadásokról tett jelentése tudomásul vétetett s az 1904. évi számadások megvizsgálására a régi bizottság küldetett ki. A bogárzótói levezető csatorna kiépítését elhalasztotta a közgyűlés az érdekeltek meghallgatásáig. Az évi költségvetést változatlanul elfogadta a közgyűlés. A társulati gépész részére évi 50 kor. utazási pótlékot szavazott a közgyűlés. A transzverzális műutnak évi 4000 korona hozzájárulását a közgyűlés elfogadta. A folyó ügyek elintézése után Söhlgy Gyula indítványára az elnöknek ügybuzgó fáradozásáért jegyzőkönyvi köszönetet mondott a közgyűlés.

— Villanykalkuláció. Sokféle alakban kalkulálják városunkban világítása ügyét megoldani. Utóbb a szentesi villanyvilágítás kezelőségével lépett tárgyalásba az előljáróság, hogy onnét nem volna-e előnyösebb a világítást átvezetni Csongrádra.

— Megyebizottsági tagok választása. A törvényhatósági bizottsága a megyei közgyűlés kilépő tagjai helyett újak választására november hó 15-ikét tűzött ki határnapul. Városunkban is november hó 15-én ejtik meg a megyebizottsági tagok választása. Választási elnök Ujhelyi Nándor kir. tanácsos, alelnök Herke Ferenc lesz. Kilépő megyebizottsági tagok Bagossy József, Forgó László Greskovics Ferenc, Gulyás Ábel, Kókai Ferenc és Kuklics György.

Mindenki érhe baleset!

Ne mulassza el senki, de különösen ne mulasszák el a családfők magukat baleset ellen biztosítani. Az a csekély évi díj megnyugvást biztosít minden komolyan gondolkodó családapának. Legelőnyösebben köt baleset biztosításokat a Nemzeti baleset biztosító-társaság, melynek óriási alaptőkéje van. Felvilágosítások Szilber J. Antal könyvkereskedésében nyerhetők.

— **Árvagyermek.** A szegedi árvaházból mintegy 200 árvagyermeket adnak ki tartásra Csongrádra. Az árvagyermekért egyenként 8 korona havi tartásdíjat fizet az árvaház. A gyermekeket felfogadó polgárokat nem a 8 korona, a mivel részben sincs fedezve a gyermek havi tartásdíja, hanem az emberbaráti szeretet s az árvák iránt érzett kötelesség gyámoltatásának felfogásáért. Kik emberiesen bánnak a kis árvákkal s neveltetésüket jó irányban terelik, meg érdemlik az Isten áldását, mely nem is fog elmaradni!

A katolikus nagygyűlés. A katolikusok immár nagygyűlésüket tartották az elmúlt héten. A kongresszuson ott voltak a katolikusok sok előkelőségei;

„A magyar katolikus kétségkívül nem játszik hazánkban oly szerepet, a minőt multjánál fogva játszania kellene. Magán hordja a nagyidők emlékeit, de nem bír behatolni a mindennapi életbe. A magyar katolikusoknak immár kötelességük, hogy kilépjenek dermesztő lethargiájukból s hathatós mozgalmat indítsanak társadalmi és közgazdasági téren. A katolicizmusnak államfejlesztő hivatása van és ezért hatalmasnak, tekintélyesnek kell lennie. De ez csak akkor lehet, ha el tudja sajátítani a hatalomnak azt a mértékét, mely őt joggal megilleti. Ha a magyar katolicizmusnak társadalmi egysülése be nem következik, akkor a katolikus szervezetekből kihál a produktív élet. Az egyesülés munkájához sok erő kell. Merítsünk erőt a szeretet forrásából s ha a köznap élet olykor elválaszt bennünket, találkozzunk itt annál több szeretettel.“ Ezt mondotta Zichy János gróf, a nagygyűlés megnyitására. Bizvást reméljük, hogy a legtisztább intenció, a keresztény értelmek a családba, ebbe a miniatűr szentélybe való behozását értette, a mikor arra senkenti a katolikus híveket, hogy keresztény szellemet vigyenek be mindenhová, a hol társas életre, a hol a szétforgácsolt erők egybegyűtésére, tömörítésére szükség van. Azonban kívánatos is, ezt nyomatékosan hangoztatjuk, hogy oda, a hova a keresztény szellem katolikus formában vonul be, hogy ott ne értsék félre azokat a tanításokat, amik segítségével az Údvizítő még mindenki forrott vallásfelekezeti létesítése előtt, a vad és elfogult római világban oly nagy és üdvös hatást ért el, a mely a művelt nyugatot egészen meghódította és a mely diadalutját még most is tartja a mostanában felfedezett világrészek kultiválatlan területein. Igen jelentős volt a nőnevelésről elhangzott beszéd. Az anya, a ki gyermekeinek érzelmi világát adja, a hit, a mely kizárólag az érzelmekre és nem a logikára építi világát, az asszonyi lélekben találkoznak Krisztus nagy és szent tanításai az emberi szervezetről, az igazságról, a szegények, özvegyek és árvák gyámoltatásáról a legintenzívebben. A női kedély használva van a tanoktól, bizonyára meghozza azokat a gyümölcsöket, a miket a kereszténységtől időtlen-időig elvárunk. A katolikus nagygyűlés bebizonyította, hogy sem politikai, sem társadalmi ellenes akcióval nem állunk szemközt. Más vallásuk is örömmel konstatálhatják ezt, hiszen arról van szó, hogy ebben az idealizmusától teljesen megfosztott világba egy kis eszményi tartalom, egy kis lendület, hit, bizalom és remény öntessék. Azért nagy rokonszenvvel üdvözlöttük a katolikus nagygyűlést és óhajtjuk, hogy továbbra ilyen csapáson haladjon az idealizmus és minden szép és nemes iránt való küzdelem.

— **Eljegyzés.** Tóth József községi jegyző eljegyezte Réti Ida kisasszonyt. Az egybekelési ünnepeknél a násznagyit tisztelettel a menyasszony részéről Sohlya Gyula főjegyző, a vőlegény részéről Ludrovai Tóth István viseli.

— **Automata ellenőr.** Szépen épített automatikus ellenőrző készülék érkezett a Keresztény Fogyasztási Szövetkezet központi üzletéhez. Az ellenőrző készülék maga nyomtatja a kassza jegyeket, mikre a vevő közönség fizet a pénztárnál. A jegyeken kitünteti a komplikált szerkezet, hogy vas, fűszer, vagy rőfös árúért fizetett a vevő; nemkülömben kitünteti azt is, ha valaki hitelbe

kiadott portéka árát fizeti ki. Azonkívül különösen elszámolási napi jegyzéket vezet a készülék, midőn a napi pénztár számolás történik. Van még az automatikus ellenőrzőnek külön számadásokat vivő része, mely a hitelben kiadott árukról az áruosztályok egyes részeiből külön-külön befolyt összegeket mutatja s végre van egy mutató táblája, mely minden pillanatban mutatja a napi bevételt.

— **Eltűnt leány.** Lajos Mária 18 éves hajadonnak a napokban nyoma veszett. Szülei azt hiszik, hogy a Tiszába ölte magát, de valószínűbbnek tartják, hogy valaki megszöktette a leányt.

— **Gőzhajózás.** A folytonos vízáradás folytán kedvező vizállása van gőzhajónknak, mely most már úgy lefelé, mint fölfelé akadálytalanul közlekedik vegyes járatban.

— **A Tiszavidék Almanachja.** A Tiszavidék szép ajándékkal fog kedveskedni előfizetőinek Karácsonyra. Ugyanis egy 7 ivre terjedő Almanach-ot nyújt ez évben karácsonyi ajándékkul lapunk kiadóhivatala előfizetőinek. Ezt a diszes művet még az ujonnan belépő előfizetők is teljesen ingyen kapják. De e mellett még a szokásos Tiszavidék nagy képes naptárát is karácsonyi ajándékkul küldi minden előfizetőjének kiadóhivatalunk.

— **Van-e joga a nő dijnoknak telekkönyvi szakvizsgát tenni?** Sch... Janka a szejhelyi kir. törvényszék telekkönyvi osztályához már hosszabb idő óta beosztott nő-dijnok, aki a felső leányiskola hat osztályát sikerrel végezte, a kassai kir. ítéltáblánál levő telekkönyvi vizsgabizottsághoz kérvényt adott be, hogy engedjék meg neki a szakvizsga letételét. A tábla a kérvényt elutasította azzal, hogy a fennálló törvények és rendeletek nem tartoznak oly intézkedést, melyből következhetni lehetne, hogy a telekkönyvi vizsga letételére alakított bizottság előtt nők is a vizsga letételére bocsátandók lennének.

— **A tűzoltóságok és tűzoltók száma.** Magyarországon a községek száma 12614. A díjazott tűzoltóságok száma 86, az önkénteseké 2020, a gyáriaké 132, az uradalmaké 35, a vasuti és egyéb tűzoltóságoké 27, a kötelezetteké 6244, összesen 8544. A tűzoltók száma: díjazott 050. önkéntes 79948, gyári 5239, uradalmi 958, vasuti 1293, kötelezett 452613, összesen 541007. Hazánk 12615 községe közül 2278 községben van szervezve a rendszeres tűzoltóság; némelyik városban (Budapest, Szabadka, Szeged, Debreczen, stb.) egynél több is lévén ilyen testület, a szervezett tűzoltóságok száma 2327 (18 százalék): kötelezett tűzoltóság van 6244 községben (49 százalék). E szerint tűzoltóság nélkül 4092 község van (42 százalék). Ha azonban figyelembe vesszük, hogy 1021 olyan kis községe van, amely 50 háznál kevesebbel bír, a hol tehát a tűzrendészeti kormányrendelet értelemben nem kötelező a tűzoltóság szervezése, akkor az eredmény megváltozik, mert voltaképeu nem 5092, hanem csak 4051 olyan községünk van, amelynek még nincs szervezett tűzoltósága (24 százalék).

— **Felhívás kivándorlásra.** Roppant buzgó emberek a Tisza-kormány közeget mikor kivándorlásról van szó. Mindent elkövetnek, hogy aki elhagyja ezt az egykor tejjel-mézéze teli Kanaánt Fiumén keresztülutazzék. Ám azért Tisza István mégis az eredeti, hogy nem korlátozza senki akaratát, a kivándorlót sem. Hát ha ez valóban így van, ha a miniszterelnök ur igazán nem sérti az egyéni szabadságot, mért tiltja el a kivándorlót attól, hogy nemcsak a privilegizált angol hajóstársaságok ügynökei által csábítsa magát, hanem a németországi hajóvállalatok embereitől is megkérddesse, hogyan közlekednek a német hajók s mennyiért szállítják az utasokat. Ámde a miniszterelnök

ezt annyira nem engedi meg, hogy a német ügynökök még a hajók közlekedését sem hirdethetik a magyar lapokban, a leveleiket a posta nem továbbítja, de elkönfiskálja. A miniszterelnök úgy értelmezi az egyéni szabadság épségben tartását, hogy a kivándorló a német hajók közlekedését illetőleg még tájékozást sem szerezhet magának. Lévy Lajos kormánybiztos a közvetlen intézője ugyan ezeknek az ügyeknek, de az utóbbi időben alig volt esett rá, hogy valamely intézkedését Tisza István megváltoztatta volna. Mindehhez hozzájárult, amit Lévy ur proponált. A napokban történt — irtunk róla — hogy Tisza István a fumei vonal szállítási díját fejenkénti száznyolcvan koronáról lecsökkentette százhusz koronára. Azt hiszi a kormányelnök, hogy ezzel csökkenti a kivándorlást? Talán majd kevesebb magyar hagyja el az országot, mint különben? Így bizony soha sem éri el azt a célt, hogy aki magyar él a földön, itt éljen, itt dolgozzon, itthon maradjon. De ha már nem tudja csökkenteni a kivándorlást, ha már nem tudja visszatartani gazdáinkat, akik mind tömegesebben hajóznak át az oceánon, akkor adja meg a Cunard engedélyét a német hajóvállalatoknak is. Ebben az esetben a kormány fogja megállapíthatni az átkelés árát s a társaságok csak annyit fognak a szállításért felszámítani, amennyit Tisza engedélyez. Így ezen az uton csökkentheti Tisza a kivándorlást. A mai szisztemájával azonban sohasem.

— **A kamarák a képviselőházban.** Az eszmék összezavarása, a fennálló intézmények és helyzetek félreismerése sokszor furcsa javaslatokat szül. Ilyen a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara legutóbbi teljes ülésének határozata, mely szerint a kamara feliratot intéz a kereskedelmi kormányhoz, hogy a kereskedelmi és iparkamaráknak — miként Ausztriában — a parlamentbe képviselő-küldési jog biztosítsák. Felesleges hozzátennünk talán, hogy az indítvány nálunk, ahol szabad képviseleti parlamenti rendszer van, kivihetetlen.

— **Járvány a Cunard-hajón.** A Tisza-kormány dédelgetett kegyencze, a Cunard hajó társaság ugyancsak jól végzi a dolgát. Fiuméből jelentik, hogy azok az utasok akik Cunard hajón tértek vissza Amerikából, az Atlantid Oceánon rettenetes hirt kaptak a Cunard társaság egy másik hajójáról, az Ultonia ról. A két gőzös a nyílt tengeren találkozott. Az Ultonia messze elkerülte a másik hajót és jelzéssel közölte a kapitányával, hogy a fedélzetén járványos betegség tört ki. A hajó orvos minden fáradozása hiábavaló volt. Az utasok sorra megbetegedtek, sőt nyolczan közülük a nyílt tengeren bele is haltak a könnyű betegségbe. A hajón sok magyar kivándorló utazott s hogy mi sors érte utól őket, csak akkor tudjuk meg, ha a hajó New-Yorkba érkezik. A betegség híre, a hova ezek eljutottak, nagy felháborodást váltott ki nemcsak a Cunard-társasággal szemben, de kormánnyal szemben is, a mely kizárólagos koncessziót adott arra, hogy csak a Cunard fossza meg az országot a munkáserőtől, de — úgy látszik — arra is, hogy a szabadalmazott angol társaság régi, rozszant, fertőzött hajóin nyomban el is pusztította a kivándorlót. Ugyancsak angol manővert leplez az a hír is, a melyet Newyorkból telegrafáltatott meg a Cunard a kontinensi lapoknak. A hír azt akarja elhitetni, hogy Missisipi államban közel két millió munkást keresnek s remélik, hogy sok magyar munkást kapnak. Ebből a hírből azonban — módunkba volt meggyőződni róla — egy szó sem igaz. Ám arra igenis nagyon alkalmas, hogy a Cunard ügynökei, a szabadalmazott megbízottak ismét a nyakukba vegyék az országot s elboldithassák a nyári szárazság miatt ugyis kétségbeesett gazdaembert. Az csak adja el a házát, földjét s amit kap érte, vesse oda a Cunardnak. Mert a Cunardnak pénz kell, sok magyar pénz kell. Azzal akarja legyűrni a többi hajóstársaság konkurenciáját.

— **Ritka szerencse.** A m. kir. osztály-sorsjáték hétfői húzásán nagy szerencsésben részesültek a 98924. számú sorsjegy tulajdonosai. Ugyanis ez a szám, melyet Schulze

Vilmos osztályorsjegy fölarusítónál (Budapest, Régi-posta-utca 6.) vettek, nyerte a 600.000 kor. jutalombíját. A következő sorsjáték első huzásához eredeti sorsjegyek még kaphatók e szerencsés fölarusítónál, egész 12 K., fél 6 K., negyed 3 K., nyolcad 1.50 koronáért.

— Az olasz borbehozatal Fiumén át a legutóbb hozott rendelet folytán teljesen megszűnt. A megengedett behozatal vasuton kerül a magyar államokra, óriási elkésredésére az itteni borkereskedő-cégeknek. A tengeren való behozatal tehát ezentul lehetlenné vált. Ezzel szemben Dalmáciából jó és nagymennyiségű bort szállítanak hozzánk. Egész hajórakományok érkeznek, különösen Spalató, Vodice, Curzola és San-Pietro vidékéről. Érdekes, hogy az idén egyes borkereskedők, nem várva be a szüretet, a szőlőt vásárolták össze és azt otthon préseltetik. Mindenesetre jó idea, melyet egy prágai cég honosított meg.

Ezen lap kiadóhivatala, valamint Magyarország, Ausztria és Németország összes egyéb újságai- és folyóiratainak kiadóhivatalai Moese Rudolf hirdetési irodájával megegyeztek, miszerint ezen cég összes irodáiban hirdetések ugyanazon feltételek mellett vállaltatnak el, mint az újságok kiadóhivatalaiban. A hirdetőre, ki hirdetése céljából Moese Rudolf hirdetési irodájához fordul, ezáltal több költség vagy egyéb kiadás nem hárulik, sőt inkább jelentékeny előnyökben részesül, mely előny különösen a hirdetésre használt újságok számának növekedésével, tetemesen gyarapodik. Többek közt: elégséges több újság részére egy kézirat beküldése; az összes hirdető újságokról egy számla állittatik ki és így a hirdető minden egyes újsággal való leszámolástól megkíméltetik; tartós és nagyobb hirdetési megbízásoknál a hirdető megfelelő árendeményben részesül. Költségek és hirdetési minták készsége szolgáltatnak. A hirdetések célszerű fogalmazására, és a mindenkori célnak legmegfelelőbb lapválasztásra nézve kimerítő felvilágosítások szivesen adatnak Moese Rudolf hirdetési irodája, minden nagy városban saját irodával rendelkezik, nálunk: Budapest, IV. Ferenciek-tere 3.

VÉGREHAJTÁS AKADÁLYOKKAL. Az idei rossz termés különösen mélyen súlytotta F. M. földesurat, kinek birtoka amúgy is terhelve és a végrehajtások napirenden voltak nála. A végrehajtó, a ki a szomszéd városból jött mindig a tanya, nagy előzetes feladatát a földbirtokossal szemben, úgy hogy mindig egyedül végezte feladatát és se becsüs, se fiskális nem kísérte útjára. Azért meglepte, midőn egy pár héttel ezelőtt a régi kuria kapuit ép a szemé előtt zárták be és az uraság kocsi a rácson át megmagyarázta, hogy a végrehajtót kísérettel együtt nem engedti át a nagyságos ur a kapun. Hiába magyarázta a végrehajtó, hogy az a két ur ki vele jött, előtte teljesen ismeretlen s csak a véletlen alkalmatosságot használva ki, hozta őket az ő kocsihoz, a kocsi nem nyitott kaput, mert kérdésére, hogy mit keres akkor itt ez a két ur is, azt a választ kapta, hogy ők csak az urasággal hatszempont intézhetik el jövelelük célját. Majd a végrehajtó az idegenektől hőséantót kérve, egyedül ment be a földesurhoz és felvilágosította a ház urát a két ur kinos helyzetéről. A házigazda ezek után egy külön szobában fogadta a két látogatót. Ezek megkérték, hogy most már tekintettel arra, hogy végrehajtó van a háznál zárta be a lakosztályhoz vezető ajtókat, mert előbb nem mondják el jövelelük célját. A látogatók rejtélyes magyarázatát nagyon izgatotta a földesurat. Az izgalom azonban a szóval ki nem fejezhető öröm hatása alatt csak fokozódott, midőn megduda, hogy ezek a vendégek Török A. és Társai Budapesti bankházából jöttek, hogy kifizessék neki az előző napon nyert legnagyobb 400.000 koronás fönyereményt. A végrehajtó segítségemlézetének tartott vendégek — most már a szerencsés követei, árverési jegyzőkönyv helyett hálalevelet vittek el a Török bankháznak.

Anyakönyvi bejegyzések.

Okt. 23 Okt. 29-ig

Születések. Hürkecz Franczi, Kávör Erzsébet, Bori Imre, Dányi János, Molnár József, Turi Mihály, Félegyházi Kis Imre, Kátai Farkas, Váradi Erzsébet, Makó leány, Kallai István, Vata Tamás, Gémes Margit, Sági Farkas, Mucsi Pál, Györi Julianna, Marsovszky Erzsébet, Georgiádes Imre, Pozsár Ilona, Gyánti István, Balog János.

Eljegyzések. Poczik József Kacziba Erzsébet, Balog Imre Forgó Rozál, Lévai Pál Varga Franczi, Viktor József Kolonyi Anna, Horvát Varga Sándor Forgó Mária, Kiri Varga János Donka Franczi, Hegedűs Pál Keller Zsófia, Benedek Gáspár Gyovai Márta, Major Pál Vig Dávid Ágnes, Georgiádes Sándor József Kávay Piroška, László Rókus Tánccos Margit, Gulyás Pál Nagyistók Katalin, Tóth József Réti Ida Erzsébet, Róza István Oláh Rozália, Domokos György Sági Viktória, Tari Péter Bárdos Ágnes, Patai Mihály Blaskovics Ágnes, Dávid Mihály Vincze Veron, Kátai Pál Kocsis Mária, Pusztai Mihály Györi Erzsébet és Lajos István Tóth Viktóriával.

Házasságkötés. Orbán Mihály Varga Viktória, Radics János Domokos Máraia, Crahota Szabó Pál Sarusi Kis Anna, Kolozs Mihály Marik Mária, Turi András Kovács Julianna, Boros Mihály Dinnyés Rozália, Nagyistók Mátyás Lantos Julianával.

Halálozások. Kávai József 62 éves bélcsavardás, Pitrik Antal 62 éves agybenulás, Lévai Rozál 17 hónapos bélhurut, Magony Etelka 1 hónapos veselézetett gyengőség, Makó leány halvaszülött, Lackó Ilés 20 éves tüdőgyulladás, Krausz Vilma 3 hónapos görcsök, Nagy László 19 éves tüdőgümőkór, Csobán Mária, 17 hónapos tüdőgyulladás, Huszka Pál 44 éves tüdőgümőkór.

Kenderföld

160 □-öl

80 koronáért azonnal eladó.
Tudakozódhatni a kiadóhivatalba

Vértisztító-tea

Willheim Ferencz gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító Neunkirchenben, Alsó-Ausztria.

Hogy kétségtelenül szükség volt egy jó és hatásos, vértisztító teára, azt bizonyítja egy ilyen szernek előállítására történt számtalan kísérlet Wilhelm Ferencz gyógyszerésznek szakismeretei alapján sikerült ilyen vértisztító teát a leghatásosabb alkatrészekből összeállítani: teájában nem kevesebb, mint 30 különböző alkatrész van, mely különös eljárással állítható elő.

Ezen tea hatásáról a csuznál és közvényenél számos gyógyult köszönőlevele tanuskodik. Csak gróf Butschin-Streifeld grófné, alezredesné köszönőlevelére utalunk.

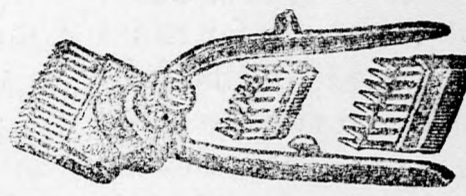
Kapható Franz Wilhelm, gyógyszerész cs. és kir. udv. szállítónál, Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszertárakban és drogueriáknban.

Aradon főraktár: Földes Kelemen és Hajós Arpád gyógyszertáraiban.

Az összes hazai kiadók Naptárai az 1905-ik évre Szilber J. Antal fűtéri könyvkereskedésében kaphatók.

8 napi próbára

Solingeni hajvágó-gépet

2 frt 50 kr. utánvét mellett és kötelezem magam: azt 8 napon belül visszavenni és az összeget érte azonnal visszadni. A hajvágógép 16 cm. hosszú, legfinomabbban nikkellezett legjobb acélból készült, van 32 foga, 3 vágásra való, 3 feltöltő léteje 3 mm., 7 mm., 10 mm., dupla csavarral, biztonsági csavarral és tartókerékkel, finom kartonban, használati utasítással együtt, úgy, hogy mindenki azonnal haját vághatja. Legjobb minőségű, teljesen felszerelve csak 2.50 frt, fedett ru. óval 2.75. Szakállvágó-gép 2.25. Lónyiro-olló vagy kutyanyíró-olló 2. — Biztonsági beretvaló készlet 1.75. — Szekélydás utánvét mellett csakis: LATEINER LEO gyári raktárából, Wien, 263 Wollzeile 31.

Félix gyógyfürdő Nagyvárad mellett

(Téli és nyári gyógyhely.)

Európa leggazdagabb természetes kénes hévíz forrás 49 °. 17 millió liter napi mennyiség. Reuma, csusz és köszvény ellen, ivó- és fürdő gyógymód.

* * * Téli idény ez évben bevezetve. * * *

165 kényelmes lakószoba, ez évben újonnan berendezve. 70 holdas park és erdő. — Évi forgalma hét ezer állandó fürdő vendégnél több.

Nyáron naponta 16, télen 4 vonat közlekedés; állandó fürdő orvos; vasúti állomás, posta, távirta, telefon a fürdő telepen.

Prospektust kívánatra ingyen és bérmentve.

Penzió: Október 1., május 1. fürdés és teljes ellátás 18 forinttól feljebb hetenkint.

A „PESTI NAPLÓ” ÚJ KARÁCSONYI AJÁNDEKA.

A MAGYAR FESTŐMŰVÉSZET ALBUMA

Páratlan díszű, külső kiállításában és belső tartalmában egyedül álló remekmű az, a melyet a „Pesti Napló” az 1904. karácsonyra szánt meglepetésű olvasóinak. Eddigi karácsonyi ajándékaink díszes sorozatát folytatja most a „Pesti Napló” új és minden eddigi ajándékot messze túlszárnyaló díszművel, melynek czime ez lesz:

A Magyar Festőművészet Albuma.

A magyar festőművészet remekeinek gyönyörű foglalatja lesz ez a páratlanul álló díszmunka, a mely a magyar festés remekit fogja felölelni a XVII. század nagy magyar festőitől Kucepczytól és Mányoky-tól kezdve egészen a jelenkorig, amikor Munkácsy Mihály, Székely Bertalan, Lotz Károly, Benezur Gyula, Madarász Viktor és Zichy Mihály vezetésével hatalmas gárda szolgálja a magyar festőművészetet. A magyar irodalomban nincs még olyan mű, amely a magyar festőművészetet ilyen gazdagságba mutatja be. Ötven nagyszabású festményt szemeltünk ki, amelyet mesteri kivitelű ötven műlapon mutatunk be a magyar közönségnek. Az ötven műlap nagyrésze gyönyörű sok színnyomású kép lesz, olyan, mint amelyek a Vörösmarty-Albumot eseménynyé avatták magyar könyvpiaczon.

Ezenkívül a magyar festőművészet történetét a könyvben elsőrendű esztétikusaink érdekes és népszerű előadásban fogják bemutatni. A szövegét számos festménynek a szöveg közé nyomott másolata fogja kísélni, úgy, hogy az ötven több színnyomása műlappal együtt. A Magyar Festőművészet Albuma leggazdagabb és legdíszesebb téra lesz a magyar festőművészetnek. A Magyar Festőművészet Albumát meg fogja kapni a Pesti Napló minden előfizetője, az év végéig, akárhavonta is, de állandóan és megszakítás nélkül előfizető marad. Minden félreértés elkerülése végett azonban meg kell jegyeznünk, hogy az az új előfizető, akik az 1904. évre szóló előfizetésükfejtében a Vörösmarty-Albumot megkapták, a Magyar Festőművészet Albumára csak úgy tartathatják igényt, ha egy továbbiévesre előfizetnek.

A Pesti Napló előfizetési ára egész évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy óra 2 kor. 40 fillér. — Szerkesztőség és kiadóhivatala:

Budapest, VI., Andrassy-ut 27. szám alatt van.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, bár mind kuszó természetű, mert nagyobb része ha megnő is termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugastnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkínzóbb muskotály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen olyan ház, melynek fala mellett a legesekegyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek kerteknek, kerítéseknek a legremekbbségre, a nélkül, hogy legkevesebbet helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatu katalógus bármikor ingyen és bérmentve küldetik meg a ki címzet tudatja.

C z i m:

Ermelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

PÉNZ törlesztéses kölcsönöket nyújtok budapesti és külföldi első rangú pénzügyintézetektől a földbirtok és ingatlan 3/4 értékeig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

Személyhiteit! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak, ke reskedőknek és

iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre **gyorsan és discréten.**

— **Bank és magánadósságok conventállása.** —

LANG SAMU bankbizomány Budapest, Nagymező-utca 12.

A kölcsön nem záloglevelekben, hanem készpénzben lesz folyósítva.

Értékpapírok és részvények a legmagasabb napi árfolyam mellett megvételnek. (Válaszbélyeg.)

Részletfizetésre kapható

Butor, képek, Zongora, Czimbalom, Szőnyegek (Perzsa és Smyrna), Faliórák bármilyen nagyságban, Ékszerék, Férfi és női ruhanemű. Mindennemű divatcikk, Vászna és Fehérneműek, ugyszintén varró, és kötőgépek, Kerékpár, valamint bármilyen gazdasági gépek. Minden cikkért, úgy minőség és kiállítás szempontjából felelősséget vállalunk.

Első Budapesti áru- és érték-részletfizetéses hitelszerzési vállalat

Rozenfeld és Laufer

Budapest,

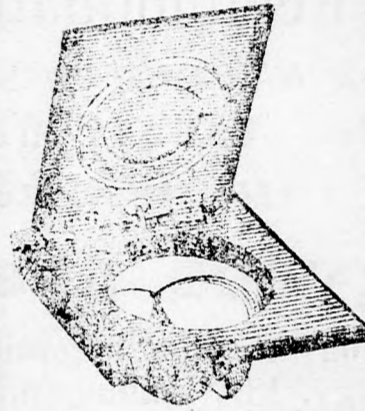
VIII., ker., József-körút 9. szám, Rökk Szilárd-utca 8.

Sok ezer ember egészségét

fogja megvédeni a legújabb, szabadalmazott

„Japan“ kloset-ülés.

Minden árnyékszékre alkalmazható.

Vizöblítés nélkül!
Teljesen szagtalan!
A legnagyobb tisztaság!
Nem fagyhat bel!
Nem dugulhat bel!
Léghezátmentes!

Betegápolási cikkek. Szobaklosettek. Betegtoló kocsik.

— **képes árjegyzék kívánatra ingyen.** —
Guttman L. kloset-gyár
BUDAPEST, IV., Városház-utca 2. szám.
(Köcsuth Lajos-utca sarkán.)

Schicht-szappan

„szarvas“

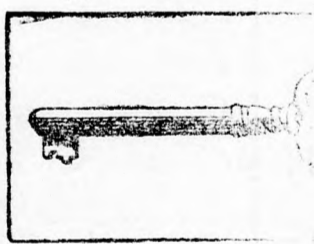
vagy

„kulcs“

jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! **Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.** !!!

CS. és KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ.

FERNOLENDT

czipőfényezés fekete és sárga czipők minden bőrminőséghez a legjobb fényezés a világon és **fénycrem** világos czipőkhöz, a legszebb fényt adják és a bőrt **tartóssá** teszik. Elviselt foltos czipők sárga, vagy barna bőrből a **Ljosin** (dizsfényezés) által, mintha ujakká lennének.

Alapított 1832. Gyári raktár Budapest, V., Lipót-körút 24. Kapható mindenütt.
(Briefadresa Wien III/I.) für Wasche kaufen Sie nur Brunnenseife.

Az amerikai kiutazásról

Gróf Tiszt István miniszterelnök kifejezetten kijelentette a képviselőházban, hogy a kivándorlót semmi körülmények között sem akarja megfosztani a maga szabad elhatározásától. Mindenki arra utazhatik, a merre utazni akar. A miniszterelnök ugyancsak a képviselőház nyílt ülésén hangsúlyozta, hogy egyetlen egy kivándorlót sem fognak arra kényszeríteni, hogy Fiumén kereztül hagyja el az országot, Ezen az utvonalon tízenyolcz napot kell a tengeren tölteni, hogy Amerikába eljussunk. A közvégy és közvégyzóket utasította ugyan a magyar kormány, hogy a kivándorlóknak a fiumei tízenyolcz napos amerikai utazást ajánlják, ám a jegyzők ennél tovább nem mehetnek. Ajánlani ajánlhatják a hosszabb tengeri utazást nem kényszeríthetnek rá senkit. Mert ha a kivándorló kijelenti, hogy Brémán keresztül akar utazni, ahonnan 7 nap alatt éri el Amerikát, a jegyző az utlevelet Brémán át is köteles kiállítani. Az esetben azonban, ha a jegyző ezt mégis megtagadná, a kivándorlónak jogában áll a jegyző ellen azonnal panaszt emelni a vármegye alispánjánál. A vármegye alispánja majd elrendeli, hogy a jegyző adja ki a kivándorlónak a brémai utlevelet. Ha mégis akadna valaki, aki a kivándorlót egyéni szabadságától megfosztva, kényszeríteni akarja a fiumei utra, az ellen sürgős beadványt kell intézni gróf Tisza István miniszterelnöknek, mint belügyminiszterhez Budapestre. A miniszterelnök kétségelennül igazságot fog tenni. Aki a brémai utlevelet megkapta, Oderbergen keresztül akadálytalanul utazhat Brémába és onnan 7 nap alatt kijut Amerikába. Az ügynököktől senki semmi esetre se ijedjen meg. Az ügynökök vagy megbízott senkit fel nem tartóztathat s ha valamelyik mégis megkoczkáztatná, azt az ügynököt nyomban föl kell jelenteni a miniszterelnöknek, még pedig az legezlszerűbb, ha a kivándorló ott, a hol feltartóztatják, rögtön sürgönyblankettát kér és az ügynököt gróf Tisza István miniszterelnök budapesti címére szóló táviratban kéri megbüntetni. A miniszterelnök ilyen esetben tüstént intézkedik, hogy a kivándorló szabadon utazhassék, sőt arra is kell, hogy gondja legyen, hogy az ügynököt megbüntessék. A miniszterelnök az ügynököktől is megköveteli és kell, hogy megkövetelje, hogy a törvényt tiszteletben tartásuk azokat a kivándorlókat, a kiknek brémai utlevelük van, ne háborgassák. Utlevél nélkül senki se utazzék Amerikába. Már azért sem, mert hiszen utlevelet mindenki kap.

Missler F., Bremen.

legszebb emlék egy szép fénykép! Bármilyen időben szépen sikerült fényképeket készít Szilber J. Antal fényképezési műterme.

Háromszori bekenésre

megszabadul kellemetlen lábizzadásától. Egy korona beküldése ellenében (tiz levéljegy) bérmentve küldi Riesz Halas.

VILÁGHIRŰ!

a „Rekord“ festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcz-képeiről, melyeket elismert művészek által készített, számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerő levél a világ minden tájáról.

← Első rangu képek árai: →

Olaj- aquarel- és pastell festékben fénykép után 48-cm. nagys. ára: 20 kor
Legfinomabb kivitelű brom- Platin és krétarajz ára 5 kor

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu festményt készítünk mindenkinek teljesen ingyen, ha részünkre 5 rendelést szerez és azokat egyenként vagy egyszerre beküldi.

„REKORD“

festészeti műintézet. BUDAPEST, VII., Rottenbiller-utca 48.

Kiváló szerencse

➔ TÖRÖKNÉL! ➔

Felülmulhatlanul

kedvez főarudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 17 millió korona nyereménynél többet fizettünk nagyrabecsült ~~verő-~~inknek, köztük

a legnagyobb nyereményeket.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt. A most következő magy. kir. szabadalmazott 15 osztálysorsjátékból újból 110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény jut és összesen egy hatalmas összeget

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a 80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000, 8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb: összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000 korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt —. 75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—

1/2 „ „ „ 3.— „ „ 6.—; 1/1 „ „ „ 6.— „ „ 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

➔ 1. évi november hó 6-ig ➔

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS TÁRSÁ

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Erzsébet-körut 4/a.

II-ik fiók: Múzeum-körut 11/a. III-ik fiók: Erzsébet-körut 54/a.

Rendelőlevél levágandó. **Török A. és Társa bankháza Budapest.**

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben } utánvételezni kérem } A nem tetsző }
postautalvánnyal küldöm } postautalvánnyal küldöm } törlendő. }
mellékelem bankjegyekben }

Perfos ezim

Sok pénz!!

700 koronáig kereshetnek minden rangu egyének havonként, risiko nélkül melékkereset gyanánt.

Bővebbet A. B. 20 alatt Ammoncen Bureau des „MERKUR“ Stuttgart, Schwabestru.

BRÁZAY FÉLE SOSBORSZESZ

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ MELLEKELVE VAN!

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, göres és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot ingyen és bérmentve kaphat a szab. hatyru gyógyszer. által Majna Frankfurt.

A „Kávé király“-hoz.

Aki nagyon jó zamatu s illatu kávét kedvel az csakis „Király-kávét“ vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s egy még eddig nem létezett módszer szerint van pörköltve. Hosszas kísérletezés után sikerült ezt előmünk s így minden kávéismerő, ki egyszer megízleli, soha más kávét nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb czikk, melyből a finom zamatu s illat azonnal elillan, valamint minden iz s szagot felvesz, miért is ezen kiváló kávét lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postaállomásra bérmentve, utánvétellel a következők árban.

1 kgros doboz	4 kor. 80 fill.
2 „	9 „
4 „	17 „ 20

Ezen különleges pörkölt kávéon kívül ajánljuk a következő nyers fajokat, szinte bérmentve, utánvétellel bármely postaállomásra:

1 postacsomag 5 kgr. legfin. Cuba	kor. 13.50
1 „ „ „ „ Ceylon	„ 12.—
1 „ „ „ „ Jamai	„ 11.20

BIRÓ és TÁRSA

a „Kávé király“-hoz.

Budapest, VI. ker., Teréz-körut /b.

A „Kávé király“-hoz.